

Palvelujen arviointiraportti
toimikaudelta syksy 2024 - kevät 2025

Sivistyslautakunta 28.5.2025

Sisällys

Lautakunnan asettamat kohteet	4
Hallinto- ja toimistopalvelut	4
1. Laajan hyvinvointisuunnitelman toteutuminen	4
2. Riskiarviointi ja sisäinen tarkastus.....	5
Sisäinen tarkastus	5
Riskiarviointi.....	6
Varhaiskasvatus	8
eVakan käytön vakiintuminen.....	8
Perusopetuksen yhteiset ja perusopetuksen itäinen alue	8
1. Opiskeluhooltoyhteistyö hyvinvointialueen kanssa	8
2. Kestävä kasvatus- tavoitteen toteutuminen	9
3. Oppilaskuljetusten toteutuminen	9
Perusopetuksen keskustan alue.....	10
1. Opiskeluhooltoyhteistyö hyvinvointialueen kanssa	10
2. Kestävä kasvatus- tavoitteen toteutuminen	10
Yhteiskoulun vastuualue.....	11
1. Opiskeluhooltoyhteistyö hyvinvointialueen kanssa	11
2. Kestävä kasvatus- tavoitteen toteutuminen	11
3. Oppilaskuljetusten toteutuminen	11
Lukiokoulutus	11

1. Yrittäjäys- ja kansainvälisyyskasvatus F.E.Sillanpään lukiossa.....	11
2. Lukion suorittaminen loppuun oppivelvollisuusiän jälkeen	12
Vapaa-aikapalvelut	12
1. Vapaa-aikapalvelujen lisäresurssin vaikutus palveluihin	12
2. Kävijäseuranta	13

Lautakunnan asettamat kohteet

Sivistyslautakunta päätti toimikauden 2024–2025 arviointikohteet 21.8.2024 § 77. Sivistyspalvelujen esihenkilöiden ehdottamiin kohteisiin lisättiin vielä kaksi kohdetta lautakunnan aloitteesta: perusopetuksen kohteeksi *Oppilaskuljetusten toteutuminen* ja lukion kohteeksi *Lukion suorittaminen loppuun oppivelvollisuuden jälkeen*. Raportti käsitellään kokouksessa 28.5.2025. Lautakunta edellyttää, että havaitut epäkohdat ja puutteet pyritään korjaamaan seuraavalla arviointikaudella. Seuraavan toimikauden (syksy 2025 – kevät 2026) arviointikohteet päätetään seuraavan lautakunnan seuraavassa kokouksessa elokuussa.

Vastuualueiden esihenkilöt ovat toimittaneet tiedot arviointiraporttia varten omalta toiminta-alueeltaan.

Hallinto- ja toimistopalvelut

1. Laajan hyvinvointisuunnitelman toteutuminen

Laaja hyvinvointisuunnitelma 2021–2025 valmisteltiin korona-aikana ja sen voimassaolon aikana on toimeenpantu hyvinvointialueuudistus ja työllisyyspalvelu-uudistus. Suunnitelmaa on siis täydennetty ja painotettu osana vuosittaista raporttia. Hyvinvointityötä tehdään kaikilla palvelu- ja vastuualueilla. Monet hyvinvointisuunnitelman ilmiöt vaativat sekä kunnan sisäistä että ulkoista yhteistyötä ja yhteistä työtä. Hämeenkyrön laajan hyvinvointisuunnitelman 2021–2025 toiminnalliset tavoitteet on saavutettu kiitettävästi. Tavoitteiden taustalla olevat ilmiöt kuten liikkumattomuus, päihteiden käyttö ja ylipaino ovat väestötasolla hitaasti muuttuvia ilmiöitä, joten samansuuntaista päämäärätietoista työtä on syytä jatkaa myös tulevassa hyvinvointisuunnitelmassa 2026–2029.

2. Riskiarviointi ja sisäinen tarkastus

Riskiarviointi ja sisäinen tarkastus on tehty Granite -ohjelmalla syksystä 2022 alkaen. Talous- ja hallintojohtaja on antanut vuosittain hallintosäännön 99 § päätösvallan mukaisesti toimintaohjeet. Molemmat raportit on tuotu tiedoksi lautakunnalle kaksi kertaa vuodessa, ja koko kunnan raportti kootaan kunnanhallitukselle.

Sisäinen tarkastus

Johtoryhmä on määritellyt vuosittain tarkastus- ja arviointikohteet. Lisäksi on annettu yksittäisiä sisäisen tarkastuksen kohteita tarpeen mukaan. Palvelujohtajalla on mahdollisuus antaa koko kunnan yhteisten kohteiden lisäksi tarkastuskohteita omalle palvelualueelleen. Pysyvä sisäisen tarkastuksen kohde on ollut esihenkilön tehtävä tarkastaa alaistensa tekemät viranhaltijapäätökset, tarvittaessa pistokokein. Tehtävä on tärkeä, jotta palvelualueella tehdyt päätökset ovat muodollisesti oikein ja esimerkiksi muutoksenhaku on merkitty oikein. Näin saadaan ensinnäkin taattua kunnalliseen demokratian kuuluva asiakkaan oikeus vaikuttaa itseään koskeviin päätöksiin. Toiseksi varmistetaan, ettei sinänsä hyvä ja tarpeellinen päätös kumoudu muotovirheisiin.

Sisäisen tarkastuksen muutkin kohteet ovat olleet tarpeellisia ja kehittäneet toimintaa. Käteisen rahan käsittely eri yksiköissä on toteutettu pääosin ohjeiden mukaan, mutta tarkastuksessa huomattiin tarve ohjeille erityistilanteisiin. Tämä saatiin laskentapäälliköltä alkuvuodesta 2025. Varahenkilöiden ja sijaisten määrittely lisää toimintavarmuutta ja selkeyttää tehtävänkuvia. Palkkatilien tarkastuksen seurauksena saatiin yhteistyössä henkilöstöpäällikön kanssa selkeät ohjeet, jotka auttavat tulkitsemaan toteutuneita henkilöstömenoja tarkemmin. Ohjeistuksen toteutumisen seuraaminen on paraikaa käynnissä.

Riskiarviointi

Riskiarvioinnin osuus on toiminut Granitessa heikommin. Riskit on jaettu neljään ryhmään: strategiset, taloudelliset, operatiiviset ja vahinkoriskit. Vuoden 2024 ohjeissa arviointikohteeksi annettiin neljä kappaletta arviointeja joka kategoriasta.

Vastuualueilla riskienarvioinnin sähköinen järjestelmä on koettu työläänä ja muusta toiminnasta irrallisena. Oman toiminnan riskit tiedostetaan hyvin, mutta akuutit riskit on totuttu ratkaisemaan käytännössä sähköisen raportoinnin sijasta. Jotkut riskit ovat isoja ja pysyviä erilaisten hallintakeinojen listaamisesta huolimatta. Raportoinnin koettiin toteuttavan vain muodollista varmistusta siitä, että riskistä on oltu tietoisia, jos jälkikäteen joudutaan selvittämään toteutunutta tilannetta. Riskien todellista hallintaa toteutettiin käytännön toiminnassa.

Ohjelmasta suoraan tulostettava raportti on sekava. Tämä johtuu ohjelman monesta erilaisesta, osin päällekkäisestä kentästä, joita käyttäjät tulkitsevat eri tavalla. Useat riskiarvioinnit jäävät kesken, koska kun hallitsematonta riskiä ei ole saatu hallintaan, tekijä kokee asian olevan kesken, vaikka arviointi sinänsä on valmis. Tämän seurauksena lautakunnille esitettävässä raportoinnissa toistuvat edellisten vuosien keskeneräisiksi merkityt kohteet, toistuvasta ohjeistuksesta huolimatta.

Vastuualueetasolla jotkut kategoriat, etenkin strategiset riskit, koetaan etäiseksi ja riskiarviointi siten keinotekoiseksi. Tosin vaikkapa asiakaspalvelutasolla työskentelevien lähestymistapa strategisiin asioihin voisi olla erilainen kuin esimerkiksi johtoryhmän ja näin ollen se voisi olla erittäin hyödyllinen näkökulma.

Ohjelmassa riskin vakavuuden arviointi on tuottanut objektiivisesti katsoen kirjavaa tulosta. Riskit arvioidaan kahdella tekijällä: toteutumisen todennäköisyys ja seurausten vaikutus. Ohjelma asettaa näiden perusteella riskin kartalle, jossa väri vaihtelee haalean vihreästä kirkkaanpunaiseen. Koska arvioinnin tekijöitä on monta, arviot edellä mainituista seikoista vaihtelevat niin paljon, että kartta on käytännössä hyödytön.

Parannusehdotuksena voisikin olla kunkin vastuualueen tai yksikön arvioiman riskin yhteinen punnitseminen esimerkiksi puolivuositain pidettävässä sivistyksen teemajohtoryhmässä. Ohjelman kenttien yhdenmukaistaminen tai sopiminen yhteisistä täyttökäytännöistä (ohjelmasta se ei ole loogisesti pääteltävissä) parantaisi raporttien luettavuutta. Todennäköisesti myös ohjelman käytön tuleminen tutummaksi vähentää sen kokemista ylimääräisenä tai turhana toimintana.

eVakan käytön vakiintuminen

EVakan käyttö sujuu nyt ongelmitta. Sen käyttöönotto on sujuvoittanut useita prosesseja, esimerkkeinä erilaisten päätöksien tekeminen, tilastojen koonti sekä lapsimäärän ja henkilöstömäärän seuraaminen. Ohjelmiston käyttö on lisännyt merkittävästi yhteistyötä kehyskuntien kanssa.

Perusopetuksen yhteiset ja perusopetuksen itäinen alue

1. Opiskeluhoito-yhteistyö hyvinvointialueen kanssa

Yhteistyö terveydenhoitajien kanssa on ollut erinomaista. Toukokuun alussa saatiin eri henkilö toiselle koululle, koulujen näkökulmasta sama henkilö koko alueella olisi parempi ratkaisu. Terveydenhoitajilla ei ole enää sairaudenhoitoon liittyviä tehtäviä. Koulun oma henkilökunta huolehtii lievemmistä tapaturmista.

Yhteistyö molempien kuraattoreiden kanssa toimii erinomaisesti molemmilla kouluilla, tosin edelleen koulujen näkökulmasta sama henkilö koko alueella olisi parempi ratkaisu. Kuraattori on antanut hyviä käytännön neuvoja ja ohjeita oppilastilanteisiin. Lisäksi kuraattori on tärkeä yhteistyökumppani muun muassa oppilaiden palavereissa huoltajien kanssa. Asiakkaita olisi Mahnalassa enemmän kuin pystytään vastaanottamaan.

Lukuvuoden alussa on oltu pääasiassa ostopsykologin varassa. Aikojen ja avun saaminen on kestänyt kauan. Kun palvelu taas saatiin alueelle (Mahnala, ei Heinijärvi) 10.3.2025 alkaen, on oppilaita päässyt palvelun pariin nopeallakin aikataululla. Heinijärven oppilaat ovat ilman säännöllistä palvelua. Psykiatrinen sairaanhoitaja olisi koulujen näkökulmasta tärkeä yhteistyökumppani. Pirha on organisoinut nämä palvelut omalla tavallaan. Nyt palvelu jää kouluille etäiseksi tai palvelua ei ole lainkaan.

Koululääkärin palvelu on ollut vähäistä ja epäsäännöllistä. Henkilö on vaihtunut jatkuvasti. Vaikka on ymmärrettävää, että koululääkäreillä on oma toimenkuvansa, akuuteissa tilanteissa on kaivattu koululääkärin tukea (esimerkiksi kiinnipitotilanteissa ja niiden jälkeisissä toimissa). Se on kuitenkin jäänyt vähäiseksi.

Joidenkin oppilaiden kohdalla on hankalaa tietää, etenevätkö lapsen asiat, jos perhe ei jaa tietoa koululle.

Rehtorin näkökulmasta yhteistyö Pirhan terveydenhoitajien ja kuraattoreiden esihenkilöihin on ollut erittäin sujuvaa.

2. Kestävä kasvatus- tavoitteen toteutuminen

Alueen kouluilla kestävä kasvatus on mukana jokapäiväisessä arjessa. Mahnalan Ympäristökoululla koulun toimintakulttuurin tasolla ja Heinijärven koululla luokkatasoisesti. Tavoitteen toteutumiselle on loistavat ympäristöt molemmilla kouluilla. Käsikirjan käyttöönotto on auttanut, esimerkiksi vuosikello selkeyttää työtä tämän laaja-alaisen tavoitteen toteuttamisessa. Käsikirja on selkeä ja siinä on hyvin kerrottu, mitä kullakin luokka-asteella voisi tehdä.

Kestävä kasvatus koko laajuudessaan (sosiaalinen, ekologinen, kulttuurinen, taloudellinen) vaatii yhä kehittämistä, koulutusta ja ekotukihenkilöiden tukea. Koulujen välisen yhteistyön jatkuminen hyvän alun jälkeen soisi jatkuvan.

3. Oppilaskuljetusten toteutuminen

Koulun näkökulmasta palvelu toimii erinomaisesti, yhteistyö toimii. Jopa tilapäiset muutokset on saatu samalle päivälle, vaikka sopimuksessa on viikon varoaika. Muuten viikon ennakointi olisi hankalaa tukiovetusten ja jälki-istuntojen suhteen. Koulupäivän aikana on ollut mahdollista sopia lyhyitä liikkumisia, esimerkiksi kirjastokäyntejä koulukuljetuskalustolla edullisesti.

Huoltajien taholta esitetään yhä vähemmän tyytymättömyyttä. Eniten arvostelua tulee niin sanottujen itsemaksavien asiakkaiden osalta.

Itäisellä alueella etäisyydet ovat pitkiä ja se aiheuttaa aikaisia lähtöjä oppilaille. Jos olisi mahdollista saada enemmän kuljetuskalustoa, aikaiset lähdöt vähenisivät. Toki tämä aiheuttaisi kustannuksia ja etäisyydet säilyvät joka tapauksessa.

Perusopetuksen keskustan alue

1. Opiskeluhuoltoyhteistyö hyvinvointialueen kanssa

Yhteistyö terveydenhoitajan kanssa on sujuvaa. Kuitenkin koetaan, että terveydenhoitaja on ylityöllistetty. Tehtävänjako epäselvää, koska terveydenhoitajalle kuuluvat tehtävät ovat muuttuneet ja koulun henkilökunta ei tiedä tarkasti, mitkä asiat kuuluvat terveydenhoitajalle. Terveydenhoitajan töitä siirtynyt opettajille.

Yhteistyö kuraattorin kanssa toimii hyvin. Kuraattori on ajan tasalla luokkien tilanteista, mutta resurssia pitäisi olla enemmän.

Koululla on ollut vain muutaman kerran lukuvuodessa ostopalvelopsykologi. Koulujen tilanne koetaan epätasa-arvoiseksi, toisilla kouluilla on psykologipalveluita enemmän kuin toisilla. Ei tiedetä, miten oppilas pääsee koulupsykologin tutkimukseen ja keneen otetaan yhteyttä psykologipalveluita tarvittaessa.

Psykiatrasta sairaanhoitajaa ei tällä hetkellä ole ja palvelua kaivataan. Koululääkäri koetaan etäiseksi, ei tiedetä miten ja kuka käy koululääkärillä. Ravintoterapeutin palvelut koettiin toimivaksi. Tietosuojaan vuoksi asioiden käsittely on muuttunut ja koetaan, että yhteistyö ei toimi. Pirhalta toivotaan yleistä selkeyttä asioiden kulkuun esim. tiedotettaisiin asioiden etenemisestä koululle.

2. Kestävä kasvatus- tavoitteen toteutuminen

Kestävä kasvatus- teeman alle kuuluvat kulutus, sosiaaliset taidot, arkitaidot, itsestä huolehtimisen taidot, yhteisöllisyys, kierrätys ja muut ympäristöteemat.

Aiheita käsitellään oppiaineiden ohessa. Kouluilla on pidetty Hyvän käytöksen viikko ja nähty Bioman-esitys. Yhteistä Monialaiset oppimiskokonaisuudet -viikkoa on toivottu.

Osa luokista lajittelee paperit ja kartongit. Esiin on noussut suuri ruokahävikki.

Yhteiskoulun vastuualue

1. Opiskelu- ja huoltoyhteistyö hyvinvointialueen kanssa

Yhteistyö Pirhan kanssa on sujunut muutoin hyvin, mutta kuraattorin vastaanoton sijainti muualla on vähentänyt oppilaiden kuraattoritapaamisia. Oppilaspalaveriin hän sen sijaan on osallistunut etänä aina pyydettyäessä. Terveystieteiden opettaja on tämän vuoksi kuormittunut runsaiden oppilaskäyntien vuoksi. Oppilaat eivät mielellään lähdä Siltaan asti kävelemään kuraattorin vastaanotolle, vaan he menevät kertomaan huolensa terveydenhoitajalle. Psykiatrisen sairaanhoitajan palvelut ovat siirtyneet etäälle Hämeenkyröstä.

2. Kestävä kasvatustavoitteiden toteutuminen

Kestävää kasvatusta toteutamme monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa. Kestävä kasvatustavoite on niiden aiheena tänä lukuvuonna ja monialaiset toteutuvat kaikilla luokka-asteilla. Ympäristöraati on toiminut koulussamme jo monena vuonna.

3. Oppilaskuljetusten toteutuminen

Oppilaskuljetukset ovat syksyn muutaman kyydistä jääneen jälkeen sujuneet hyvin. Nämäkin olivat enimmäkseen tapauksia, joissa oppilas oli hidastellut bussipysäkillä siirtymisessä. Muutamassa tapauksessa oppilas ei ollut tietoinen mihin autoon olisi pitänyt mennä.

Lukiokoulutus

1. Yrittäjyys- ja kansainvälisyyskasvatusta F.E.Sillanpään lukiossa

Lukiossa toteutui koko syyslukukauden ajan teemaopintojakso Yrittäjyys (TO301).

Opintojaksossa opiskelijat ratkovat paikallisilta yrittäjiltä saatuja toimeksiantoja (esimerkiksi somemarkkinointi, asiakashankinta, tuotekehitys). Opiskelijoiden työskentely tapahtuu opetellen ja soveltaen tiimityö- ja innovaatiotaitoja. Opintojakso toteutetaan yhteistyössä Tampereen yliopiston

ProAkatemian kanssa. Opintojakson pääosa suoritetaan viikonlopun kestävässä intensiivijaksona, jossa opiskelijoiden valmentajina toimivat opettajien rinnalla ProAkatemian valmistumisvaiheessa olevat opiskelijat. Tätä intensiivijaksoa edeltää tapaamisia toimeksiantaja-antaneiden yrittäjien kanssa sekä orientaatiovierailu ProAkatemiaan.

Lukiossa toteutui teemaopintojakso Kansainvälisyys (TO302).

Opintojakson toteutuksessa yhdistyivät vahvasti yrittäjyys ja kansainvälisyys. Opintojaksolla toteutettiin hyvin aktiivista varainkeruuta ja lopuksi tehtiin opintomatka kahteen Pariisissa sijaitsevaan kouluun, Thomas Mann collegeen ja Vocational High School Nicolas Louis Vaqueliniin. Lukiossa oli myös taiwanilainen vaihto-opiskelija koko lukuvuoden ajan.

2. Lukion suorittaminen loppuun oppivelvollisuusiän jälkeen

Jos opiskelijan opinnot eivät valmistu 4. vuotena, voi erillisellä rehtorin päätöksellä anoa 5. vuodelle lisää aikaa. Näitä tapauksia ei ole meillä ollut, vaan kaikki valmistuvat viimeistään 4. lukiovuotena. He ovat silloinkin jo oppivelvollisuusiän ylittäneitä.

Opintojen keskeyttäminen oppivelvollisuuden täytyttyä on mahdollista, mutta F.E. Sillanpään lukiossa ei tätä ilmiötä ole ollut.

Vapaa-aikapalvelut

1. Vapaa-aikapalvelujen lisäresurssin vaikutus palveluihin

Vapaa-aikapalveluissa on lisätty resursseja viime vuosien aikana muun muassa kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalveluissa. Resurssien lisäys on näkynyt kuluvin aikoina kasvavana yhteistyönä, mikä näkyy asiakkaille esimerkiksi tapahtumien järjestämisen muodossa. Jokaisella vastuualueella toiminta on kehittynyt tasaisesti ja esimerkiksi uuden liikunnanohjaajan myötä jumpparyhmät ovat kaksinkertaistuneet aiemmasta. Vapaa-aikapalveluissa on nykyisin useita henkilöitä, jotka hakevat hankkeita. Tämä toiminta on mahdollistanut muun muassa koulu-PT ja koulunuorisotyön kehittämistä. Sosiaalisen median käyttö on palvelualueella erinomaisella tasolla ja on ollut kasvavassa suunnassa.

2. Kävijäseuranta

Vapaa-aikapalveluiden kävijämäärät ovat olleet tasaisesti nousussa viime vuoden aikana.

Nuorisopalveluissa on ollut syksy 2024 rauhallisempi, mutta kevät 2025 kävijöitä on ollut enemmän.

Lisäksi kylänuokkari ja liikkuvanuorisotyö ovat tavoittaneet hyvin asiakaskuntaa. Liikuntapalveluissa elintapaohjaus ja kuntosalikäynnit ovat olleet nousussa, koska kuntosalilippujen myynti on nykyisin helpompaa ja elintapaohjaukseen kasvamiseen vaikuttaa toinen vakituinen liikunnanohjaaja.

Kirjastopalveluissa kävijä- sekä lainausmäärät ovat nousseet viime vuosista. Kirjasto tekee aktiivista työtä tapahtumien ja sosiaalisen median osalta. Kulttuuripalveluiden tapahtumat ovat olleet suosittuja ja esimerkiksi Myllykolu elää! -festivaali oli suosittu kokoperheen tapahtuma.